

L N B

L A T V I J A S
N A C I O N Ā L Ā
B I B L I O T Ē K A

Latvijas Nacionālā bibliotēka

Preses apskats

02-12-2022

Sagatavoja:

Uzzīņu un informācijas centrs

Informācijas pakalpojumu sektors

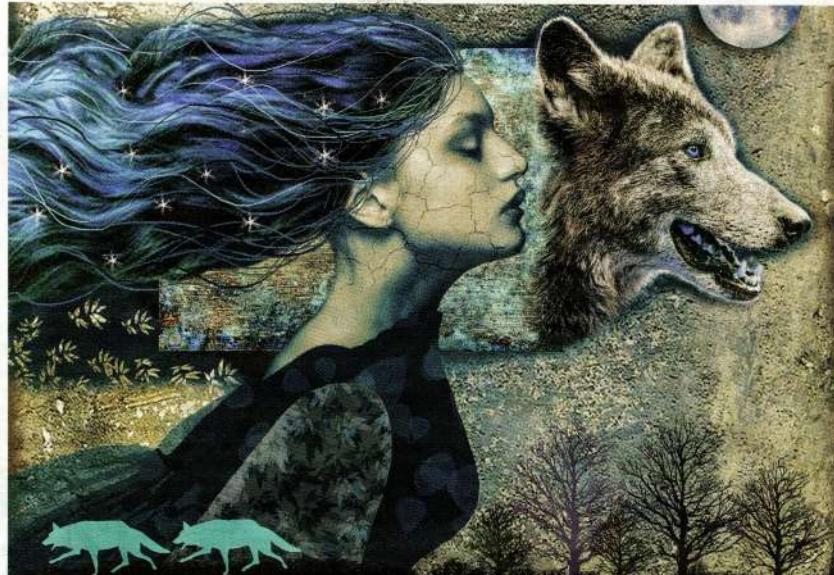
Mazai tautai jābūt kā vilkam

Undine Adamaitē

NACIONĀLĀS bibliotēkas Konferenču centra vestiblā (-1. stāvō) no 30. novembra līdz 2023. gada 31. janvārim skatāma Igaunijas, Latvijas un Lietuvas mākslinieku ilustrāciju celojošā izstāde *Skriet ar vilkiem*. Izstāde izveidota 2018. gadā Londonas grāmatu gadatrgumā, kad Baltijas valstis bija viens valstu statusā. Rīga ir septiņpadsmitā pietura izstādes starptautiskajā celojumā.

Igaunijas, Latvijas un Lietuvas mākslinieku oriģinālilustrāciju izstādes ideja ir vizuālos tēlos ietvert kopā seviem laikiem Eiropas kultūrā labi pazistamo vilka tēmu, kas saglabājusi popularitāti līdz mūsdienām. Baltijas ilustratori, izmantojot daudzveidīgu mākslinieciskās izteiksmes arsenālu un pārvērtot bagātu tehniku klāstu, radījuši savu versiju par tēmu, kas dzili saknējas Eiropas tautu kultūrās. Londonai izstādes tēma bija izraudzīta, lai ilustrācijas būtu saprotamas cilvēkiem, kuri neuzņem mūsu literatūru un kuriem lielākoties igaunu, latviešu un lietuviešu valodā publicētu grāmatu saturus palielēt.

Līdz šim izstāde priecējusi apmeklētājus 16 galerijās un izstāžu zālēs Igaunijā – Tallinā un Vīlandē; Polijā – Gdansķā, Vroclavā, Belostokā, Varšavā, Plockā un Šēcinā; Lietuvā – Vilnā; Itālijā – Pordenone, Neapolē, Romā, Fri-

▲ LONDONAS grāmatu tirgū 2018. gadā jaunradītas ilustrācijas viegli atpazīstamam vilku un vilka tētam katra mākslinieka unikālā, spožā izpildījumā palīdzēja sasniegt izstādes mārkai – laut saskaitit un novērtēt Baltijas grāmatu mākslinieku savdabīgo spēku un ilustrāciju augsto māksliniecisko kvalitāti.

PUBLICITĀTES FOTO

džento, Bolonijā un Bari.

Izstādē apkopoti 39 ilustratoru darbi no Latvijas, Lietuvas un Igaunijas.

Latviju pārstāv mākslinieki Elīna Brasliņa, Rūta Briede, Roberts Koļcoks, Gunars Krollis, Gundega Muzikante, Aleksejs Naumovs, Anita Pāegle, Arta Ozola-Jaunarāja,

Reinis Pētersons, Juris Petraškevičs, Anda Strautniece, Gita Treice, Anna Vaivare un Laima Eglīte.

«Kad 2018. gadā tautas balsojumā vilks tika izraudzīts par nacionālo dzīvnieku, izstādes tēmas izvēle skilita pilnīgi pareiza un pamatojata. Atrodoties vilka aizsardzī-

bā, uzskatot to par savu garigo dzīvnieku, tā ir lepna sajūta. [...] Vilks ir sociāli inteliģents, un tādai jābūt arī mazai tautai.» saka izstādes mākslinieciskās konцепcijas autore igaunu māksliniece, pieredzējusi starptautisku ilustrāciju izstāžu kuratore Vive Nora.

Savukārt kataloga priekšvārdā igaunu folkloristē Marju Keivupū raksta: «Ziemeļigaunijā vilkaču pasaku vadmotīvs (domājams, vācu izcelsmes) ir cilvēka (parasti sievietes) brīvprātīga pārtapšana par vilkaci, izmantojot dažādus māģiskus rituālus un formulas (vilka adas nē-

Igaunu folklorā vilka redzēšana bija laba zīme
laba zīme

sāšana, ejot trīs aplus ap apburtu akmeni, ierīvējot kerameni ar māģisku ziedi utt.). [...] Igaunu folklorā vilka redzēšana bija laba zīme. [...] Raganu prāvas ieviesa jēdzienu par tā sauktajiem vilkaču laikiem – māģiski rītuālajām dienām ap ziemas un vasaras saulgrieziem, pavasarī un rudens ekinokocijām, jāniem un Ziemassvētkiem. Trīs tautas – igaunu, latvieši un lietuvieši – ieguva apzīmējuma «vilkaču jaudis».

Londonai izstādes tēma bija izraudzīta, lai ilustrācijas būtu saprotamas cilvēkiem, kuri nepazist mūsu literatūru un kuriem lielākoties igaunu, latviešu un lietuviešu valodā publicētu grāmatu saturus palielēt.

Latvijā šo projektu atbalsta un realizē Latvijas Bērnu un jaunatnes literatūras padome sadarbībā ar Latvijas Nacionālo bibliotēku, pateicoties platformas Latvian Literature sākotnējam atbalstam izstādes un kataloga tapšanas posmā.

Izstāde apskatāma LNB darba laikā. Izstādes atklāšana 30. novembrī plkst. 16. ielēja bez maksas. ●

Avots: Diena

Datums: 29-11-2022

Latvijas Nacionālās bibliotēkas pārstāvji tiekas ar Jēkabpils novada bibliotekāriem

Sēlpils 1. bibliotēkas novadpētniecības telpā.

Z. RABŠAS foto

Viesojoties Jēkabpils pilsētas bibliotēkā.

A. ŽOGLAS foto

15. novembrī Jēkabpils pilsētas bibliotēkā un Sēlpils 1. bibliotēkā uz tikšanos bija ieradušies pārstāvji no Latvijas Nacionālās bibliotēkas (LNB) Digitalizācijas nodalas un Latvijas Nacionālās bibliotēkas Bibliotēku attīstības centra, lai kopā ar Jēkabpils novada bibliotekāriem pārrunātu aktuālos jautājumus par novadpētniecību grāmatu krātuvēs.

Arvien vairāk bibliotēku praksē veidojas situācija, kad plaši novadpētniecības materiālu krājumi tiek pievienoti bibliotēkām. Jēkabpils Galvenās bibliotēkas vadītāja Zinaīda Rabša un metodike Rudite Klaviņa LNB pārstāvju iepazīstināja ar pieredzi un esošo situāciju novadpētniecības krājumu glabāšanā Jēkabpils novada bibliotēkās. Vienu no šādām grāmatu krātuvēm ir Sēlpils 1. bibliotēka, kurā atrodas bijušā Raiņa kluba muzeja novadpētniecības krājums. Tieši tādēļ LNB pārstāvji viesojās Sēlpils 1. bibliotēkā, lai gūtu priekš-

statu par šī krājuma daudzveidību un nozīmību ne tikai vietējā, bet arī plašākā mērogā. Šis krājums ir unikāls gan priekšmetu daudzveidībā, gan arī vēsturisku notikumu atspogujošanā. Turklāt jāuzsver tā nozīmīgums vietējā kopienā, jo iedzītotāji ne tikai izmanto iespēju apskatīt krājumu vai atrast tajā sev nepieciešamo informāciju, bet arī papildināt ar vēsturiski nozīmīgām lie-tām. Tādēļ viens no mērķiem darbā ar novadpētniecības krājumiem ir to saglabāšana iespējami ilgākā laika periodā un pēc iespējas plašāka tā pieejamība sabiedrībā.

Diskusiju turpinājumā Jēkabpils pilsētas bibliotēkās bibliotēkas vadītāja un Jēkabpils Galvenās bibliotēkas direktores vietniece Renāte Lenša uzsvēra, ka šobrīd, kad grāmatu krātuvēs arvien vairāk nonāk novadpētniecības materiālu, ir būtiski izvērtēt, kā tos ilgtermiņā saglabāt, un viena no iespējām ir digitalizācija un krājuma atspogujošana kopējā datubāzē. Tādēļ nākotnē būtu svarīgi veidot sadarbību ar LNB, lai, iespējams, veidotu konkrēti Sēlijas/Krustpils datubāzi.

Tikšanās laikā tika pārrunāti jautājumi par krājumu digitalizēšanu un iespējamie varianti šo materiālu uzglabāšanā ilgtermiņā, vienotu pārvāldību, uzskaiti un atspogujošanu datubāzēs, kā arī sadarbība ar novadpētniecības entuziastiem. Tika ievirzīta saruna par novadpētniecības materiālu atspogujošanu LNB serverī DOM. LNB digitālās bibliotēkas vadītājs Artūrs Žogla klātesošos iepazīstināja ar šī servera iespējām un pamatlīdzības, akcentējot autoritātes, digitalizētā materiāla kvalitāti un daudzumu. Diskusiju gaitā LNB pārstāvji dalījās ar savu pieredzi darbā ar novadpētniecības materiāliem un iespējām uz turpmāku sadarbību kopīgas datu bāzes veidošanā.

Airita VOLANTE,
Sēlpils 1. bibliotēkas
vadītāja

Saņem jaunas grāmatas

Šajā nedēļā Ventspils bibliotēka saņēma projekta *Grāmatu iepirkuma programma publiskajām bibliotēkām* šī gada 2. posma grāmatas. Grāmatu iepirkumā mūsu pilsētas bibliotēkas saņēmušas 48 eksemplārus 667,41 eiro vērtībā, savukārt 13 novada bibliotēkas iepirkumā saņēmušas 157 eksemplārus par 1735,93 eiro. Apkopojot reģionu galveno bibliotēku un Latvijas Neredzīgo bibliotēkas iesniegto informāciju, programmas 2. posmā bibliotēku vajadzībām tika iegādāti 8852 eksemplāri no 28 izdevējiem. Vidējā vienas grāmatas iepirkuma cena ir 11,30 eiro. Programma *Grāmatu iepirkums publiskajām bibliotēkām* ir Latvijas Nacionālās bibliotēkas izstrādāta un realizēta programma, ko finansē Kultūras ministrija.

Avots: Ventas Balss

Datums: 02-12-2022

Pieaicina speciālistu bibliotēkas telpu iespējamai maiņai

Lai turpmāk augligi un analītiski diskutētu par Balvu Centrālās bibliotēkas iespējamo atrašanās vietas maiņu – tās pārvietošanu uz Balvu muižu –, bija pieaicināts eksperts, Nacionālās bibliotēkas lektors **TĀLIVALDIS LANGENFELDS**.

Viiņš kopš 1978.gada strādājis Jelgavas bibliotēkā kā mākslinieks noformētājs, tā uzkrājot lielu pieredzi un zināšanas. Tālivaldis Langenfelds veidoja bibliotēkas norādes, kolāžas novadpētniecības krājumam, ēkas vēstures fotogaleriju, bibliotēkas telpisko logo un citus dizaina elementus. Viņš savās lekcijās stāsta, kā bibliotēku padarīt vizuāli pievilcīgāku, izvēloties noformējumam pareizos materiālus, burtu lielumu un stilu, krāsu gammas un izvietojumu. "Uz Balviem atbraucu ar mērķi paskatīties, vai telpas muižā būs piemērotas

bibliotēkai, un padomāt, kā tās varētu iekārtot. Lai arī šeit vēl norīt remonts, uzreiz redzu, ka bibliotēkai te būtu laba vieta, bet pie tā noteikti daudz būs jāpiestrādā. Telpas ir lielas, vajadzēs redzējumu, kur būt abonementam, lasītavai, bērnu bibliotēkai, krātuvei un citām bibliotēkām specifiskām lietām. Svarīgi būtu atrast telpas arī tādai kā konferenču zālei. Ja pašvaldības lēmums bibliotēkas izvētošanai Balvu muižā būs pozitīvs, sarunas ar pašvaldību un jūsu bibliotēkas direktori turpināsim jau par konkrētam lietām," pēc muižas telpu apskates remontdarbu pusdienu pārtraukumā atlāja Tālivaldis Langenfelds.

Balva novada domes priekšsēdētāja vietniece **SANDRA KAPTEINE** neslēpj, ka joprojām domā par risinājumiem, kādas iestādes pēc rekonstrukcijas izvietot Balvu muižā. "Uzskatu, ka šis jautājums jāvirza ar domu par nākotni, tālāku skatu un viziju, kādas iestādes būs muižas ēkā. 25.novembri darba

grupa tikās ar iedzīvotājiem, lai visi kopā pārrunātu muižas apbūves plāna izstrādi, jo svarīgi ieklausīties arī iedzīvotāju vēlmēs. Ieklausīsimies arī eksperta Tālivalža Langenfelda redzējumā par Balvu Centrālās bibliotēkas izvietojumu Šajā ēkā," viedokli pauž Sandra Kapteine.

"Jā, sāds jautājums tiek analizēts. Bibliotēka ir joti specifiska iestāde, ko labi iekārtot ir samērā grūti. Balvos līdz šim bibliotēkas telpu jautājums ir risināts pēc iespiešanas principa. Respektīvi, bibliotēka ir, bet tā nav ērta nedz lietotājiem, nedz ir iespejama normāla un mūsdienīga attīstība. Tāpēc šī jautājuma izvērtēšanai esam pieaicinājuši speciālistu, kurš pēdējās desmitgadēs ir iekārtojis labākās un skaistākās Latvijas bibliotēkas. Ja mēs pieņemsim lēmumu šo ceļu iet, tad mūsu rezultāts nedrīkst būt slīktāks kā Ventspilij, Cēsim vai kādai citai pilsētai, kur bibliotēka ir viens no pašvaldības lepnuma objektiem. Mūsu cilvēkresursi ir tam gatavi, tāpēc speciālista redzējums mums būs joti svarīgs," ieteikti skaidro Balvu Centrālās bibliotēkas direktore **RUTA CIBULE**.

Lappusi sagatavoja Z.Logina

Avots: Vaduguns

Datums: 29-11-2022

Balva atgriežas Liepājā

● LIGITA KUPČUS-APĒNA

Šogad Voldemāra Caunes balvu "Gada bibliotekārs darbā ar bērniem un jauniešiem" saņēma divas laureātes, un viena no tām – Liepājas Centrālās zinātniskās bibliotēkas (LCZB) filiāles "Valtera bibliotēkas" vecākā bibliotekāre Inga Janaite.

Aizvadītajā piektienā, 25. novembrī, viesnīcas "Promenade Hotel" Hika spīķerī noritēja LCZB 245. gadskārtas konference "Laiks. Cilvēki. Bibliotēka", un tās laikā arī pasniedza V. Caunes balvu. "Gribu teikt, ka visi iesūtītie pieteikumi bija cienīgi saņemti šo balvu. Bet šajā reizē no žūrijas šāds vērtējums. Balsojām, un matemātiski saskaitījām balsu vairākumu," komentējot rezultātu, sacīja LCZB direktore Ilga Erba. Balva pēc ilgāka pārtraukuma atgriezusies Liepājā, jo līdz šim Liepājas publisko bibliotēku bibliotekāri balvu ieguvuši 2007. un 2015. gadā. "Skaists un priečīgs notikums Liepājai un brīnišķīgs sveiciens LCZB 245. dzimšanas dienā!"

Kolēģi no "Valtera bibliotēkas" I. Janaiti raksturo kā atsaučīgu, zinošu, prasmīgu un idejām bagātu bibliotekāri, kura prot atrast kopīgu valodu ar bibliotēkas mazākiem un lielākiem apmeklētājiem. Lai radītu interesantus un burvīgus tērus dažādiem tēliem, kuri uzrunās bibliotēkas mazākos apmeklētājus, Inga par bibliotēku un tās mazākajiem apmeklētājiem domā arī ārpus darba. Lielu ieguldījumu Inga ir sniegusi integrācijas procesā

"Pie mums Latvijā bibliotekāriem darbā ar bērniem un jauniešiem tiek pasniegta Voldemāra Caunes balva. Saku paldies! To nevar būt par daudz, tāpēc paldies žūrijai, LCZB direktorei, "Valtera bibliotēkas" brīnišķīgajām kolēģēm," prieku un lielu pateicību pauda **Voldemāra Caunes balvas laureāte Inga Janaite.**

EGONA ZĪVERTA FOTO

– viņa lieliski prot atrast kopīgu valodu ar krievvalodīgajiem bērniem un spēj iedrošināt runāt viņus latviski. Konkursu kopš 2007. gada organizē Liepājas Centrālā zinātniskā bibliotēka, balvu piešķir reizi gadā, un līdz šim to saņēmuši 27 laureāti, tai skaitā četri kolektīvi vai projekti. Šogad Voldemāra Caunes balva aizceļojusi arī uz Ogres Centrālo

bibliotēku, tā piešķirta Bērnu literatūras nodaļas vadītājai Sandrai Nikolajevai. Balvu piešķir tiem bibliotekāriem, kuri vispārliecinošāk, aktīvāk un sekmīgāk veicina jaunās paaudzes iesaistīšanu bibliotēku pakalpojumu izmantošanā, motivējot bērnus un jauniešus vairāk lasīt, mācīties un attīstīt savas radošās spējas. ▶

Avots: Kurzemes Vārds

Datums: 30-11-2022

Prestiža nozares balva Ogres bibliotekārei

AIJA BREMŠMITE, Ogres Centrālās bibliotēkas galvenā bibliotekāre
Ogres Centrālās bibliotēkas bibliotekāre Sandra Nikolajeva ir saņēmusi prestižo Voldemāra Caunes balvu.

25. novembrī jau piecpadsmito reizi notika Liepājas pilsētas Centrālās zinātniskās bibliotēkas iedibinātās Voldemāra Caunes balvas pasniegšana. Voldemāra Caunes balva «Gada bibliotekārs darbā ar bērniem un jauniešiem» tiek piešķirta, lai izceltu un godinātu labākos bibliotekārus no visas Latvijas. Tie ir bibliotekāri, kuru aizrautība, radošums un grāmatu mīlestība iedvesmo lasītājus un jauniešus.

Starp šā gada balvas laureātiem arī Ogres Centrālās bibliotēkas Bērnu literatūras nodalas vadītāja Sandra Nikolajeva, kuru kolēgi raksturo kā neizskistosu ideju krātuvi, radošu un aizrautības pilnu personību, kura prot bērnus aizraut ne tikai ar dažādām aktivitātēm, bet arī labestību un atvērtību. Kā atzīmēja balvas žūrija, kurās vidū Latvijas Nacionālās bibliotēkas direktors Andris Vilks un LNB Bērnu li-

teratūras centra vadītāja Silvija Tretjakova, viņus pārliecīnāja gan Sandras Nikolajevas radošums, gan daudzveidīgā pīeja darbam ar bērniem un jauniešiem. Šogad balvu saņēma arī Liepājas pilsētas Centrālās zinātniskās bibliotēkas filiāles – Valteņa bibliotēkas – bibliotekāre Inga Janaite.

Voldemāra Caunes balva tradicionāli tiek pasniegta Liepājas pilsētas Centrālās zinātniskās bibliotēkas dzimšanas dienā, kurā ierasti notiek arī zinātniskā konference «Laiks. Cilvēki. Bibliotēka». Šajā reizē ar aizraujošiem lasījumiem konferencē piedalījās Dr. hist. Vita Zelčē, Dr. philol. Simona Sofija Valke, Dr. art. Vēsma Lēvalde un Uldis Novickis.

Voldemāra Caunes balva uzskatāma par vienu no prestižākajām bibliotēkas nozares balvām Latvijā. Balva tika iedibināta 2007. gadā, kad Liepājas Centrā-

lā zinātniskā bibliotēka atzīmēja 230. gadskārtu. Godinot Voldemāra Caunes ieguldījumu bērnu bibliotekārajā apkalpošanā, izceltas tiek spilgtas personības,

pašaizlēdzīgi un motivēti profesionāļi, kuri ar misijas apziņu un mīlestību pret bērniem strādā vienā no vissvarīgākajām bibliotēku darba jomām. ●

Avots: Ogres Vēstis Visiem

Datums: 02-12-2022

Bibliokuģis sveic Saeimu simtgadē

Viesos Saeimā viceadmirālis Gaidis Andrejs Zeibots, Rīgas vēstures un kuģniecības muzeja Latvijas kuģniecības vēstures nodalas vadītājs Andris Cekuls, Salacgrīvas bibliotēkas vadītāja Hedviga Inese Podziņa, bibliokuģa bocmānis Gints Šīmanis un bibliotēkas vadītājas vietniece Diāna Gederta

Salacgrīvā dibinātā biedrība *Bibliokuģis «Krišjānis Valdemārs»* nule atgriezusies no viesošanās Saeimas bibliotēkā. Šoreiz uz Bibliokuļa klāja, lai apsveiktu sadarbības partnerus Saeimas simtgadē, bija pulcējušies biedrības akītvisti – Salacgrīvas bibliotēkas vadītāja Hedviga Inese Podziņa, viņas vietniece Diāna Gederta, viceadmirālis Gaidis Andrejs Zeibots, Rīgas vēstures un kuģniecības muzeja Latvijas kuģniecības vēstures nodalas vadītājs Andris Cekuls, fotomākslinieks Valdis Brauns un šo rindu autors. Domās kopā ar mums bija bibliokuļa lieildaugs – Latvijas Universitātes Akadēmiskās bibliotēkas

direktore Venta Kocere, kurai tieši tobrīd tiešsaitē bija jāreferē starptautiskā konferenčē par Ukrainas un Latvijas kultūru saskarēm un mijiedarbību.

Katrs no klātesošajiem Saeimas bibliotēkai dāvināja ar bibliokuļa līdzdalību izdotās grāmatas, kas radīja prieku un pārsteigumu šīs grāmatu krātuves vadītājā Edgarā Engīzerā. Būdams vēsturnieks, viņš augstu novērtēja mūsu piennesumu, jo jūrniecības un zvejniecības dokumentēšana ir ļoti būtiska Latvijas tautsaimniecības vēstures kontekstā. Saeimas bibliotēka veic plašu analītisko darbu, tās lasītava ir iecienīta tautas priekšstāvju garīgā apvār-

šņa paplašināšanai. Jācer, ka arī jaunā Saeimas sastāva deputāti būs bieži sastopami ar grāmatu rokās.

Savukārt Salacgrīvas bibliotēka gatavoja Grāmatas Goda dienai, kas 10. decembrī būs veltīta Salacas krastos pirms 120 gadiem dibinātajai mūspuses *gaismas pilij*. Bibliotēkas jubilejā salacgrīviešus priecēs arī fotomeistara V. Brauna personālizstāde *Sāļie vēji*, grāmatu tirdziņš un vēl daudzi un dažādi pārsteigumi uzticajiem lasītājiem.

Gints ŠĪMANIS
Valda BRAUNA foto

Avots: Auseklis

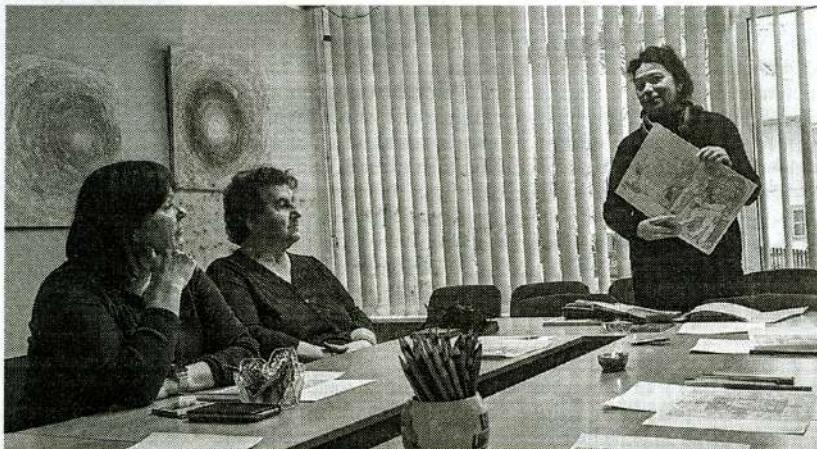
Datums: 25-11-2022

Staiceles pilsētas bibliotēkā viesojas Agija Staka

Staiceles pilsētas bibliotēkā noslēdzies vietējā radošo sieviešu kluba *Stazele* un Valsts kultūrapītāla fonda finansētais projekts *Grāmata – sevis izziņas avots*. Pēdējā tikšanās reizē grāmatu autore un ilustratore Agija Staka ne tikai stāstīja un rādīja informāciju par mandalām, to rašanās vietu, laiku un nozīmi, bet reāli katrs varēja zīmēt un krāsot savu mandalu. Katram bija iespēja sevi izteikt krāsās un formās.

Saruna ievirzījās ne tikai par mandalām, bet vispār par krāsojamām grāmatām pieaugušajiem, kas klūst aizvien populārākas, jo nomierina nervus, mazina ēstgrību, novirza domas. Krāsojot izdodas aizmirst par problēmu, bet var domāt tikai par perfektu krāsojumu. Uzzinājām par tādu glezniecības veidu kā *tašims*, kas kalpo kā krāsu terapija. – *Ktrs var sviest krāsu bundžas pret sienu un radīt savu mākslu*, – teica vieša.

Nodarbību radošā gaisotnē daudz pār runājām mākslinieces vienreizēji skaistās un dabiskās ilustrācijas grāmatās, uzzinājām dažus mākslinieciskus trikus – kā lie-

Mirklis no tikšanās

ko grafitu no papīra savākt ar baltmaizes drupačām, kā pareizi zīmēt dzīvnieku un cilvēku, *lai tas negāztos apkārt*. Liekas – ļoti vienkāršas lietas, bet ne visiem izdojas. Tāpēc ar nepacietību gaidīsim viņas

ilustrētās grāmatas *Kaķīša dzirnavas* un *Tālavas tauvētājs*.

Anita STROKŠA,
Staiceles pilsētas bibliotēkas vadītāja
Intas MEISTERES foto

Avots: Auseklis

Datums: 30-11-2022

Bibliotekāres pilnveido digitālās prasmes

■ MĀCĪBĀS. Cēsu Centrālās bibliotekas sabiedrisko attiecību speciāliste Krista Annija Holtere un māketētāja Marta Martinsone – Kašs bibliotekārēm Intai Puripai (Mārsnēni), Guntai Blaumanei (Straupe), Silvijai Bērziņai (Jaunpiebalga), Anitait Katlapai (Ineši) un Inetai Rūnikai (Taurene) māca jaunākās tehnoloģijas, ko var izmantot ikdienas darbā.

Foto: NO ALBUMA

Cēsu Centrālajā bibliotēkā 23 novada pagastu bibliotekāres mācībās apguva ikdienas darbā nepieciešamās iemanas ar jaunākajām tehnoloģijām.

SARMĪTE FELDMANE

"Tas bija bibliotekāru pašu ierosinājums, ka tādas mācības vajadzīgas. Pirms vairākiem

gadiem notika līdzīgas, bet pa šo laiku daudz mainījies,"stāsta bibliotēkas sabiedrisko attiecību speciāliste Krista Annija Holtere. Tā kā bibliotekāra ikdienā ir darbs ar informāciju, tās sagatavošana un pasniegšana vizuālās publicitātes materiālos ir ļoti svarīga.

"Katrais publicitātes materiāls ir vizītkarte. Kāda vizuāli izskatīties afiša, kā veidot vienotu stilu, cik korekts tajā teksts – tās ir ziņāšanas, kas nepieciešamas, "uzsver K.A. Holtere. Viņa kopā ar bibliotēkas māketētāju Martu Martinsoni – Kašs mācījā izmanto tiešsaistes programmu "Canva".

"Šo programmu var izmantot, lai sagatavotu dažādus informatīvus materiālus. Bibliotekāres atzina, ka praktiskās nodarbības iedrošināja, atliek tikai būt pacie-

tgām un darīt,"saka Cēsu Centrālās bibliotekas sabiedrisko attiecību speciāliste un piebilst, ka interesanti bijuši katras mācību dalībnieces izstrādātie vizuālās publicitātes materiāli.

Taurenēs bibliotekas vadītāja Ineta Rūnika uzsvēr, ka zināšanas un prasmes ir gan jāatjauno, gan jāpapildina. "Tas, ko mācījos, jāizmanto praksē. Tiesa gan, pagaidām, ieskatoties pie rakstos, kamēr viss kļūs pašsaprotams,"saka taureniete un piebilst, ka tiešsaistes programma "Canva" ļoti noderēs, veidojot afišas gan par jaunākajām grāmatām, gan pasākumiem, izstādēm. "Viennēr taču gribas, lai ir skaisti un saturīgi,"teic I.Rūnika. □

Avots: Druva

Datums: 30-11-2022

Lasītāju saceltajai trauksmei -

Jūrmalas pašvaldības un Centrālās bibliotēkas direktores sasteigtā un nepārdōn

Jolanta Plauka

«**MILZIGAS** rētas vietā ir iedots mazīns plāksterītis.» Bulduru bibliotēkas likvidāciju jeb planoto parvietosanu uz nupat renovēto Jūrmalas teātru ēku isumā raksturo bibliotēkas lasītāja, rakstniece Jana Veinberga. Aptuveni 700 lasītāji no Bulduru apkaimes jau vasarā cēla trauksmi par netālredzīgo un neizprotamo Jūrmalas pašvaldības domes lēmumu reorganizēt bibliotēku Bulduros un slēgt bibliotēku Asaros.

To, cik grāmatu ir norakstītas, cik izmestas un cik atrādusas mājvietu citur, visdrīzāk vairs nepateiks neviens, jo Jūrmalas pašvaldības un Centrālās bibliotēkas vadības oficiālie skaidrojumi atšķiras no tā, ko savām acīm un ausīm redzējuši un dzirdējuši vietējie iedzīvotāji, kas par šo situāciju vērsušies ar Kultūras ministrijā.

Siltuma salīņas

Kad *Diena* viesojas Bulduros, bibliotēkas darbiniece tukšo grāmatu plāktus un vāc kopā bērnu zīmējumus. Pa plāšajiem bibliotēkas logiem lielās telpas viduci, kur agrāk atradas laukumiņi mazākājiem lasītājiem, skatam parveras ar grāmatām pilnas kastes. Nav te vairs ne bērnu ar lasīnielu rokās, ne māmīnu, kas sarunājas, kamēr bērni rotājas, ne vecāki ga-dagājuma cilveku, kuriem bibliotēka bija ne vien iespējā palasīt grāmatas vai avizes, bet arī vecumdienu pietrūkstošās komunikācijas vieta. Pamatām nopur ari klavieres, kuras patīk spēlēt ukrai-nu bēgliem. «Šī bija vienīgā vieta, kurā varēja sirdi nedaudzēties atvelzēt», kādas ukrainieši teikto *Dienai* at-stāsta J. Veinberga.

Bulduru bibliotēka, jo ipaši bērnu nodala, bija labi apmeklēta. Apkārtēji iedzīvotājiem tā nebija tikai grāmatu apmaiņas punkts, bet gan kopienas sabiedriskais centrs, Ari Asaros, kur bibliotēku slēzda vienlaikus ar Bulduru bibliotēkas reorganizāciju, bija sava vietējā lasītāju kopiena. «Un tagad ziemā, kad visi taupīsim uz apkuri, ir jautājums, cik siltos dzīvokļos sāgod sēdes tie paši pensionāri. Bibliotēka ir vēl viena iespēja būt siltumā. Bibliotēkas visā pasaulē šo-ziemē kļūst par siltuma salī-nām,» norāda J. Veinberga.

Kurš melo?

Pirms reorganizācijas Bulduru bibliotēka bija 27 000 vie-nību, bet grāmatu izsniegšanas punktā Jūrmalas teātri

▲ «IR sāpigī,» atzīst rakstniece Jana Veinberga. Bulduru bibliotēkas durvis tika slēgtas šoruden. Ēka ir liela, plaša, skaista un ipaši būvēta bibliotēkas vaja-dībām. Paredzams, ka vietā būs mazīns plāksterītis – grāmatu izsniegšanas punkts teātri. Bibliotēkai, pēc J. Veinbergas domām, ir daudz plašākas funkcijas par grāmatu apmaiņu – tā ir kopienas centrs, kura Bulduru apkaimes iedzīvotājiem tagad valirs nebūs.

FOTO - KRISTAPS KALNS, DIENAS MEDIJU

Dome cenšas noslēpt grāmatu iznicināšanu, jo iedzīvotāji ir sacēluši troksni. Jana Veinberga

bibliotēkā. Taču daļa, visticāmāk, jau ir nodota makulatūrā. Par to iedzīvotāji cēla trauksmi, kad parvādījās pirmās zīpas par bibliotēkas reorganizāciju. «Jau vasarā [Jūrmalas Centrālās] bibliotēkas direktore Māra Jēkabsons bija izdevusi rīkojumu, ka ir jānoraksta noteikts skaita grāmatu. Vēl pirms bibliotēkas slegšanas te bija ieradusies komisija, lai norakstītu 5000 grāmatu. Tātad mērķi bija nevis norakstīt nolietojošās grāmatas vai morāli novēcojušās padomju mantojumu, bet gan norakstīt konkrētu skaitu,» — pa-skaidro J. Veinberga un norāda — tas ir pretrunā ar Ministru kabineta (MK) noteikto kārtību.

Tikmēr Jūrmalas pašvaldības domē *Dienai* uzsvēr, ka neviens grāmatas nav utilizēta, gan Asaru, gan Bulduru bibliotēkas krājums rūpīgi izvērtēts, grāmatu norakstīšanai veikta atbilstīgi normatīvajiem aktemiem, to vei Krājuma komisija. Šāds apgalvojums ir krasī preturunā M. Jēkabsones izdotajam rīkojumam un viņas publiski teik-

tajam. Iedzīvotāju rīcībā ir ieraksts, kurā CB direktore atzīst, ka grāmatas mēlnajos maisos aizvestas uz makulatūru. Ir arī citas liecības. «Cilvēki savām acīm redzēja, kādas grāmatas ir tajos maisos, līdz ar to atsaukties uz MK noteikumiem nav pamata. Tur bija arī grāmatas ar auto-ru ierakstiem, kas ir ipaši vērtīgas. Manuprāt, dome Šobrid censās noslēpt grāmatu iznicināšanu, jo iedzīvotāji ir sacēluši troksni,» vērtē J. Veinberga.

J. Veinberga pieļauj, ka grāmatu skirojati nav izpratuši vērtību, taču problēma ir, ka sajā jomā nav sakārtota regulējuma. «Nav nekādā veidā atrunāts gadījums, kas noteik ar grāmatu krājumu, ja tiek slēgti bibliotēku ar loti lielu grāmatu krājumu,» viņa paskaidro. Pašlaik MK noteikumi paredz, ka grāmatas var piedāvāt citām bibliotēkām un institūcijām. Bet kas noteik ar grāmatām, kuras šīs institūcijas nepienem? Vēl cits likums teic, ka pašvaldības mantu, par ko uzskatāmas arī bibliotēkas grāmatas, nevar atdot bez atlīdzī-

bas. Var rikot izsolīti. Taču ne pašvaldība, ne CB vadītāja par neuzskatītu par vajadzīgu. Tiesa, domē *Dienai* tagad apgalvo, ka plānots izveidot apmaiņas krājumu, no kura grāmatas varētu tikt nodotas interesentiem. Jāpiebilst, ka, visticamāk, šāds lēmums piemērīs pēc iedzīvotāju sa-celtā troksnpā.

Slēgtā izsniegšanas punkts

Sāja stāstā ir viena zīmīga nā-ane — pašvaldība uzsvēr, ka Bulduru bibliotēka netiek slēgtā, bet pārvietota. Līdz ar to vīsmaz formāli Bulduru bibliotēka turpina pastāvēt. Tā turpmāk atradīsies nuprat renovētā Jūrmalas teātrā ēkā. Taču realitātē tas būs tā-kā tiek slēgtā bibliotēka ar loti lielu grāmatu krājumu,» viņa paskaidro. Pašlaik MK noteikumi paredz, ka grāmatas var piedāvāt citām bibliotēkām un institūcijām. Bet kas noteik ar grāmatām, kuras šīs institūcijas nepienem? Vēl cits likums teic, ka pašvaldības mantu, par ko uzskatāmas arī bibliotēkas grāmatas,

nevar kārtīgi atdāltas ista-bības garā gaitēni. «Neliels grāmatu izsniegšanas punkts slēgtā teātrī? Tas nestrādā kā kopienas centrs,» akcentē J. Veinberga. «Savukārt domes skandīnātā tēze, ka dala Bulduru bibliotēkas atradīsies Jūrmalas Centrālās bibliotē-kas ēkā Dubultos, vispār ir absurdā. Jebkurs logiski domājošs cilvēks saprot, ka Bulduru bibliotēka nevar atrasties Dubultos — tie ir divi dažādi reģioni.»

Cilvēkiem, kas nelieto in-ternetu, būs jānāk divrēz — vispirms, lai grāmatu pasūtu, jo grāmatu fonds teātri uz vietas nebūs liels, un otro reizi, lai saņemtu grāmatu, kad tā būs atsūtīta. Savukārt, ja runā par braukšanu uz Jūrmalas Centrālo bibliotēku, tad ir apkaimes, kur ar vienu autobusu uz Dubultiem aizbraukti nevar vai tas kursē lo-ti reti. Tātad sagādām, ka bibliotēkas apmeklētājiem visiem ir mašīna? Vai brauks ar diviem autobusiem (kaut arī bez maksas) līdz Centrālajai bibliotēkai? Visdrīzāk nebraukši,» pārdomās dalās J. Veinberga.

Manipulē ar skaitliem

Kultūras ministrijas (KM)

Avots: Diena

Datums: 02-12-2022

taustāmi rezultāti

ātā rīcība uzskatāma par nepieļaujamu precedentu, secina Kultūras ministrija

▲ PA plāšajiem Bulduru bibliotēkas logiem lielās telpas viducī, kur agrāk atradās laukumiņi mazākajiem lasītājiem, skatam paveras ar grāmatām pilnas kastes. Bērnu nodaja bija ļoti apmeklēta.

paspārnē esošās Latvijas Bibliotekas padomes viedokli, ar ko ir jākonsultējās iestādes likvidācijas gadījumā, pašvaldība prasījusi tikai par Asaru bibliotēku. Tomēr padome izvērtējusi arī Bulduru bibliotēkas gadījumu un atzinusi – abas bibliotekas nav likvidējamas. Pašvaldība se viedokli ignorēja. Interesanti, ka padomē ir arī M. Jēkabsone, kura balsojumā gan esot atturējusies, taču Jūrmalas domes sēdē teikusi, ka padomes lēmums ir tikai rekomendējošs un nav obligāti jāņem vērā, stāsta J. Veinberga. «Te atkarās jautājums Kultūras ministrijai, pirmkārt, par sādu padomes locekļi, otrkārt, kāpēc netiek stiprināta padomes loma,» viņa pauž ne-

izpratni.

J. Veinberga norāda uz vēl dažiem iespējamiem normatīviem pārkāpumiem. Pašvaldība uz 12 000 iedzīvotāju ir jābūt vienai pašvaldības bibliotēkai, kas, atstājot Jūrmalā tikai četrus, netiek izpildīts. «Te noteikus domes manipulācija ar iedzīvotāju skaitu. Kad vajag liešties ar Jūrmalas iedzīvotāju skaitu, tad tas ir īelāks, kad vajag pateikti, ka bibliotekas nevajag, tas ir mazāks, bet tas nemaina to, ka Jūrmala atlīstības dokumentos ir plānots iedzīvotāju skaita pašlinājums,» paskaidro J. Veinberga. Te gan jāpiebilst, ka domes ieskatā Jūrmalā paliek piecas bibliotekas, tostarp pārvietotā Bulduru filiāle. Kemeru, Slokas un

Kauguru bibliotēku nav plānots pārvietot vai likvidēt.

Otrs likumiskais aspekts – bibliotekai ir noteiktas konkrētas prasības, kurām teitīri izveidojas punkts neatbilst. Bulduru bibliotēkai vajadzēja šogad iziet akreditāciju, bet tā ir atlīta uz neoteiku laiku. «Līdz ar to nevarām runāt, ka Bulduru bibliotēka vispār pastāv akredītētās bibliotekas statusā,» norāda J. Veinberga.

Ledus sakustējies

Par izveidojusās situāciju J. Veinberga kopā ar vēl dažām aktivitājām bibliotekas lasītājām vērsās Kultūras ministrijai (KM). Pagājušajā nedēļā sapņotajā atlīdē KM atzinusi, ka «Jūrmalas pašvaldības un Centrālās

bibliotekas direktorei sasteigtā un nepārdomātā rīcība, veicot Asaru bibliotekas un Bulduru bibliotekas krājuma norakstīšanu, ir uzskatāma par nepieļaujamu precedentu un tikai sabiedrības aktivas iejaukšanās rezultātā tika novērsta lielas dalas biblioteku krājuma nodošana makulatūrā. Ne Latvijas Biblioteku padome, ne Latvijas Nacionālā bibliotēka (LNB) šādu situāciju nav konstatējusi nevienu citā pašvaldībā, kur veikta biblioteku reorganizācija vai slēgšana». Jānorāda, ka M. Jēkabsone arī KM «muistikī sniegusi skaidrojumu, ka norakstīšanai atlīstās grāmatas nav nodotas makulatūrā un ka daļu Bulduru un Asaru bibliotekas grāma-

tu izvietos pašvaldībai pierīderošās telpās, lai veidotu apmaiņas krājumu», liecina *Dienas* rīcībā esošā KM vēstule.

Tāpat KM informē, ka LNB 10. novembrī Jūrmalas pašvaldībā un M. Jēkabsonei lūdza paskaidrot, vai valsts finansētās grāmatu iepirkumi programmā piešķirtās grāmatas tiek izmantotas tās mērķiem un nav tiem nepamatoti norakstītas. M. Jēkabsones skaidrojumā atlīde pēc būtības nav sniepta, tāpēc LNB atkārtoti vērsusies pašvaldībā un Centrālajai bibliotekai, lai gūtu precīzu atbilsti.

Lai turpmāk nepieļaujtu līdzīgu gadījumus, bibliotēku padome līgusi pašvaldībām iesniegumā par bibliotēku reorganizāciju vai slēgšanu sniegt detalizētu informāciju par plānotajam darbībam ar bibliotekas krājumu. Savukārt, gatavojet atzinumus par biblioteku reorganizāciju vai slēgšanu, padome krājuma izvērtēšanas procesā turpmāk piešācinās arī LNB Biblioteku atlīstības centra speciālistus, informē KM. Jaunās bibliotēku nozares stratēģijas (2022.–2027. gadam) tapšanas laikā paredzēts pīnveldot nozares normatīvos aktus. KM vēl informē, ka M. Jēkabsone uzrakstījusi iešniegumu par darbības pārtraukšanu Biblioteku padomē, un Latvijas Bibliotekārku biedrības valde tuvākajā laikā lems par cita pārstāvja izvirzīšanu. «Ja Kultūras ministrijas rakstītās atlībās patiesībā, tad šoreiz mums ar savām skalajām balsīm tiešām būs izdevies kaut nedaudz apturēt apjomīgo grāmatu norakstīšanu,» prieku neslēpj J. Veinberga.

Netālredzīgas rīcības sekas

Bibliotekas slēgšana ir tikai

sekas. «Jārunā ir par cēloņiem, kāpēc šis vispār ir noticis. Pirmām kārtām tā ir domes un līdzsinejā domes priekšsēdētāja Gata Trukšna neizprotošā, tumsonīgā, noziedzīgā attieksme pret bibliotēkām Jūrmalā un bibliotēkām kā tādām, jo viņš par visam atklāti domes sēdē ir pateicis, ka bibliotekas ir novecojis veidojums, jo tagad viss notiek elektroniski, un mums ar vienu, Centrālo biblioteku, kurā dome ir ieguldījusi īeļus. Ildzeklus, pieteik, jo Jūrmalā ir bezmaksas autobuss,» teic J. Veinberga. Netālredzīgā attieksme novēduši pie tā, ka pašvaldība gadiem ilgi nav ieguldījusi citās bibliotekās, tikai jaunuzņēmējā. Līdz ar to Bulduru bibliotekas ēka, kas savulaiki būvēta tieši šai vajadzībai, vairs nav tik moderna un energoelefktīva. Bridi, kad energoresursu cenās ir tik augstas, ir joti viegli aistrast iemeslu tākās ēkas slēgšanai, atzīst J. Veinberga.

Iēmājas domē *Dienai* paskaidro, ka jau 2019. gadā, veicot abu biblioteku tehnisko apsekošanu, tika konstatētas vairākas nepilnības. Asaru bibliotekai bija nepieciešama ūdens un kanalizācijas sistēmas rekonstrukcija, jumta nomaiņa, fāsades atjaunināšana un apķartnes labiekārtošana, bet Bulduru bibliotekai – iekštelpu remonts, apkures katlu nomaiņa, skurstenes pārbūve, ūdensapgādes un kanalizācijas tīkla rekonstrukcija. Tiesa, uz *Dienas* jautājumiem par šo ēku turpmāko izmantošanu un aprēķiniem, cik izdosies ietaupīt uz abu ēku slēgšanu, dome neabeidzēja. Vien norādīja, ka abu biblioteku uzturēšanā ietaupītie līdzekļi tiks novirzīti Centrālās bibliotekas ēkas uzturēšanai līdz šā gada beigām. ●

Avots: Diena

Datums: 02-12-2022

Bibliotekāri - viszini pagastos?

Alūksnes novada pašvaldība lēmusi mainīt pagastu pārvaldības modeli. Visus pagastus pārvaldīs viena pašvaldības iestāde - Alūksnes novada pagastu apvienības pārvalde. Bibliotēkas pagastos no 1. janvāra veiks klientu apkalpošanas centra funkcijas, kur iedzīvotāji varēs iesniegt iesniegumus, saņemt informāciju, vērsties pēc padoma pašvaldības jautājumos un saņemt arī palīdzību valsts iestāžu pakalpojumu pieprasīšanā. Ko par to domā Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija?

Saskaņā ar likumu "Par pašvaldībām" pašvaldības pagasta vai pilsētas pārvalde nodrošina pašvaldības sniegtu pakalpojumu pieejamību novada pagastos un novada pilsētās; tādējādi ministrija konkrētā iecerē saskata tieši ieguvumus, jo pašvaldības iedzīvotājiem VPVKAC būs iespēja saņemt valsts un pašvaldības sniegtos pakalpojumus vienuviet. Ministrija arī norāda, ka bibliotekārs nekļūs par pagasta pārvaldnieru. "No pašvaldības būs atkarīgs, vai saimnieciskos jautājumus pagastā risinās pašvaldība centralizēti vai uzdos to risināt pašvaldības izveidotai iestādei vai kapitālsabiedrībai. Vidējais pieteikumu skaits mēnesī novada nozīmes centrā (2022. gada dati 01.01. - 16.11.22.) ir četri pakalpojumi dienā. Jāmin, ka energoresursu atbalsta pieteikumus arī pamatā iesniedz klientu apkalpošanas centros, bet tas nav tikla pakalpojums, ko deleģēusi valsts - kur iesniegt pieteikumus, lemj pašvaldība. Pašvaldības saskatījušas klientu apkalpošanas centru nozīmi un šo atbalsta pieteikumu saņemšanu organizē ar šo centru palīdzību," norāda ministrija.

Bibliotēkas meta vēl nav

Alūksnes novada pašvaldības izsludinātajā metu konkursā bibliotēkas izveidei Ojāra Vācieša ielā 2A, Alūksnē, žūrijas komisija par piemērotu nav atzinusi nevienu iesniegto pieteikumu. "Izsludināsim jaunu konkursu. Konkursam bija arī godalgu fonds un dažiem prēmiju par piedalīšanos izmaksājām. Izsludinot jaunu konkursu, iespējams, vajadzēs papildu finansējumu," norāda Alūksnes novada pašvaldības domes priekšsēdētājs Dzintars Adlers. Konkursa žūrijā bija Alūksnes novada pašvaldības pārstāvji, Alūksnes būvvaldes, Nacionālās kultūras mantojuma pārvaldes pārstāvji un arhitekti.

Veiks izmaiņas novada bibliotēku tīklā

MADONAS NOVADA DOMĒ

Laura Koftuna

Pašvaldība pieņemusi lēmumu reorganizēt Madonas novada bibliotēku tīklu, attājot pa vienai centrālajai bibliotēkai pagastu centros, bet pārējā teritorijā, kur līdz šim bijis vēl pa kādai bibliotēkai, tās pārveidot par bibliotēkas pakalpojumu sniegšanas punktiem. Kā tika argumentēts 22. novembra finanšu un attīstības komitejas sēdē, šādas izmaiņas rosinātas galvenokārt tādēļ, lai šajās bibliotēkās strādājošajiem spētu nodrošināt algu palielinājumu uz tādu, kas būtu konkurētspējīgāks darba tirgū.

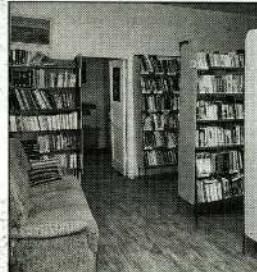
Madonas novada bibliotēkas direktore Imelda Saulīte atgādināja, ka jautājumu uzsākts skatīt jau pagūšājā gadā un Latvijas Bibliotēku padome savā atzinumā piekrītuši pašvaldības rosinātajai bibliotēku tīkla optimizācijai savā teritorijā.

Bibliotēka un pakalpojuma sniegšanas vietas

Domes priekšsēdētājs Agris Lungevičs skaidroja, ka, reorganizējot bibliotēku tīklu, katrā pagasta teritorijā paliks viena bibliotēka ar vairākiem pakalpojuma sniegšanas punktiem. — Kā, piemēram, Barkavas pagastā — Barkavas bibliotēka ar pakalpojuma sniegšanas vietu Stalīdzānos vai Kalsnavas pagastā bibliotēka Jaunkalsnava ar pakalpojuma sniegšanas punktu Aiviekstē, — viņš minēja piemērus. Attiecīgi četri pagasti Madonas novadā būs tādi, kur bibliotēkas pakalpojumi tiks sniegti vienā vietā, devīnos pagastos — divās vietas, bet Aronas pagastā — trīs vietas.

Deputāte Vita Robalte sprieda, ka bibliotēka pagasta jaudim ir ne vien vieta, kur sapemt grāmatas, bet arī daudzus citus pakalpojumus, tostarp sociālizētās. Jo sevišķi būtiski tas ir cilvēkiem, kuri "nedzivo facebook un twitter".

— Nevaru saprast, kur tas noticis, kurā posmā, jo, manuprāt, bibliotēkai bija jābūt ar pilnīgi citu aptveri. Mums vairs nav ne banku filiāļu, lai maznodrošinātu cilvēku varētu iesniegt savu blanku izdruku, viņiem vienkārši nav iespējams dabūt savu statusu kā maznodrošinātās vai trūcīgais, nav, kur dabūt šādu izdruku, nevar atlauties aizbraukt uz Česīm, Valmieru vai kur citur. Tagad ja vēl pazaudējam bibliotēkas... Bet vajadzēja otrādi — ir pieejams kafī-

Pagastu centros būs pa vienai bibliotēkai, pārējās — pakalpojumu sniegšanas punkti.

AGRA VECKALNIŅA ilustratīvs foto.

jas automāts, tējas aparāts — lai tikai cilvēki turp ietu un darītu kaut ko, citādi uztvertu dzīvi. Ľoti ūž, ka to esam pazaudējuši, — pauza Vita Robalte, jautājot, kas turklāt notiks ar tiem darbiniekiem, kas līdz šim vadījuši tās bibliotēkas, kurus paredzēts pārveidot par pakalpojumu sniegšanas vietām.

Imelda Saulīte atbildēja, ka reorganizācija faktiski skars sešus darbiniekus, no kuriem trīs ir pensijas vecumā.

— Nupat šīnis dienās darbu ir uzturējis Mārcienas bibliotēkas vadītājs, kas aiziet uz labāk atalgotu darbu Gulbenes novadā šai pašai nozarē. Šobrīd ir aktuāls jautājums par divām kolēģēm no Saikavas un Aizpurves. Iespējams, ari Madonas novada bibliotēkā dažādu iemeslu dēļ būs pārmaiņas un pamainīšies kadri, tā ka viena vieta varētu būt ari Madonā, — to, ka divām no trim darbiniecēm varētu parādīties vakances iespējas tepat Madonas novadā, atklāja Imelda Saulīte.

Jāceļ atalgojums un kvalitāte

Deputāte Sandra Maksimova jautāja par dzīrdētu tendenci speciālistiem no Madonas novada aizplūst uz kaimiņos esošo Gulbeni, kam ari Imelda Saulīte nupat tika minējusi piemēru.

Tieši tādēļ nepieciešama bibliotēku tīkla optimizācija, pauda vairāki domes deputāti.

— Mums jādomā, kā celt kvalitāti un konkurentsējušo darbiniekiem. Šīs ir variants, kā to izdarīt. Tas neparezēs nevienas bibliotēkas vietas aizvēršanu, tas paredz, iespējams, darba laika izmaiņas un vienotu struktūru. Ir pašvaldības, kas iet vēl pilnīgi citus solus — iegādājas speciāli aprīkotus autobusus, kas var sniegt visus bibliotēkas pakalpojumus, un brauc pa pagastiem — noteiktā dienā, noteiktā laikā ir klāt. Vēl viens variants, kā rikoties, — va-

ram organizēt pašvaldības autobusu no mazajiem ciematiem uz pagasta centru, kur var saņemt ne tikai bibliotēkas, bet arī gimenes ārstu, veikala, pasta un citus pakalpojumus. Zinu, ka Ošupes pagastā vienā reizē tā tiek darīts, cilvēki tiek vesti uz Lubānu, kur var saņemt visus pakalpojumus uz vietas, tan varbūt pat ir efektīvāk.

Pirmais solis, kā šajā virzienā varam iet, 900 eiro — tas ir jau atalgojums, par ko viss varam teikt, ka normāli samaksājam darbiniekam, kuram tiešām ir jānodrošina pakalpojumu buķete. Ja mums līdz šim par pilnu slodzi bibliotekāram ir 500 vai 600 eiro, skaidrs, ka jaunus speciālistus uz šo nozari nedabūsim nekad. Šis ir veids, kā to izdarīt. Bibliotēka pagastā varbūt vairs nebūs atvērta katra dienu, bet tajās dienās, kad ir, tad tur ir darbinieks, kurš ir motivēts, aprīkots ar visa veida nepieciešamajiem palīgresuviem. Turēt visu resursu uz mazām algām un nepieciešamu materiāltechnisko atbalstu, tākai lai viņš tur ir, domāju, tas stāsts ir izdzīvots, — viedokli pauza Agris Lungevičs.

Deputāts Artūrs Grandāns atzīna, ka pagājušajā gadā, kad šis jautājums pirmo reizi nonācis apspriešanā, mēnesi zaudējis naktsmieru, jo bijušas ari lielas negācijas no bibliotēku vadītājiem, sūtītas atklātās vēstules ar iebildumiem, bijušas kengas "kādi mēs esam neliesi, visu iznicinām".

— Tagad, pārrunājot ar tiem pašiem cilvēkiem, kas rakstīja vēstules, viņi ir izpratuši to jēgu un ir atbalstoši. Protams, katra šī kultūras vieta, katra likvidētā skola pagastā ir tukšums. Tomēr tā ir ekonomiskā lógika un realitāte — pašvaldības makā ir tik naudas, cik ir, — vēstīja Artūrs Grandāns, atsaucoties uz kolēga Gata Teiža teikto kultūras komitejas sēdē — prieķi tā pakalpojumu apjoma, kas jāveic bibliotēkai, vajadzīgi zinoši, energiski, tehnoloģiski pārvaldoši darbinieki, kuri pie šā brīža algām nenāks strādāt.

Gūnārs Ikaunieks piekrita: — Mēģinot uzturēt nebeidzami daudz, ar mazām algām, mēs veicinām speciālistu aizplūšanu. Otrs ari — ja katrā pagastā ir viena, bet labi aprīkota bibliotēka, uz kuru, kā Agris minēja, varētu, piemēram, reizi nedēļā cilvēkiem būt nodrošināts transports, un viņi varētu izmantot kvalitatīvus pakalpojumus. Neviss uzturēt daudz, to aprīkojumu visur nenodrošinot, un nespēt sniegt šo pakalpojumu ļoti augstā līmeni.

Deputāti vienbalsīgi lēma veikt izmaiņas Madonas novada pašvaldības bibliotēku tīklā; pēc tehnisko grozījumu veikšanas lēmumā par to informēsim laikrakstā "Stars". ■

Avots: Stars
Datums: 29-11-2022

60. gads kopā ar avīzi

REDAKTORE ANDRA VALKĪRA stāstīja par tagadējo redakcijas darbu un avizes veidošanu.

ŠĶETINA ATMINAS PAR SALDUS ZEMI. No kreisās žurnālistes Tamāra Kļaviņa un Valda Deruma, vestuļu nodajās vadītāja Zenta Bajāre.

AGRITA MANINA

Saldus novada bibliotēkā pasākums *Toreiz... Tagad... bija veltīts laikrakstam Saldus Zeme.*

Vienlaikus ar to ievadīja pirmās iespiestās latviešu grāmatas piecsimtgadi, ko Latvijā atzīmē 2025. gadā. Iespriests vārds ir ne tikai manuskriptos, bet arī laikrakstos, un Saldus novada bibliotēka ir viena no tām, kura aicina vietējās avizes žurnālistus uz tiksāšanos ar lasītājiem.

Atmiņu stāstos par *Saldus Zeme* aizvadītiem darba gadiem dalījās bijušās žurnālistes Tamāra Kļaviņa un Valda Deruma, ilggadēja vēstuļu nodajās vadītāja Zenta Bajāre. Savukārt par ūdensdzīves organizatoru — SIA *Saldus Zeme II*, kas turpīnāja izdot avīzi.

Laikrakstam rit 60. gads. Atceroties pirmsākumus, Zenta Bajāre stāstīja, ka pir-

UZMANĪGIE KLAUSĪTĀJI ir āri uzticīgi *Saldus Zemes* lasītāji.

mās redakcijas telpas atradās Striķu ielā, bet pēc aptuveni pieciem gadiem tā pārcēlās uz tagadējo adresi, Lielo ielu 8. Sobrid uzņēmumam piedēvēja ēka, bet tolaik — tikai telpas pa kreisi; pa labi no iesēja bija piena virtuve bērniņiem. "Strādājām lielā šaurībā, katrā istabā tris galdi, un es — deguns pret degunui ar redaktora vietnieku Valdi Bajāru." Zenta pajokoja par savu vīru. Viņa pieminēja vēl cītus kolēgus, tostarp Rutu Vilciņu, ar ko bija iepāši draudzīgas attiecības.

"Labi atceros, kā viss notika," teica Valda Deruma, "priekšējā pie durvīm sēdēja mašīnrakstītāja, kas drukāja mūsu tekstu. Viņai bija

jāatšķir rokraksti, kāds nu kurram bija; Valdim burti siki kā putraimini, man — dakteru rokraksts, ko nevarēja saprast, tāpēc savus tekstu lasīju prieķā." Žurnāliste stāstīja arī par literāro lapu *Kurzemite*, ko veidoja Valdemārs Ancītis, un satiņisko *Adatu*, kam viņš rakstīja fejetonus, interpretējot notikumus savdabīgā humorā.

Tamāra Kļaviņa Saldus laikrakstā nonāca tūlīt pēc augstskolas izlaiduma, lielākoties rakstīja par lauksaimniecību. "Piedzivoju tris darba periodus: padomju laika kolhozus, jaunsaimniecības un saimniecību noslānošanos — veidojās lielas industriālās saimniecības, mazie zemnie-

ki savus ipašumus pārdeva," viņa uzskaitīja. Par darba specifiku uzsverēja, ka žurnālistiem vienmēr joti palīdzējuši cilvēki no jomām, par kurām raksta. Sarunas ar viņiem reizēm ievilkšās līdz vākaram — gan par darbu, gan par dzīvi. Tādi cilvēki ir joprojām, sakām viņiem paldies par sadarbību un palīdzību rakstu tapšanā.

Redaktore A. Valkīra pāsākuma noslēgumā patēcās lasītājiem, ka gadiem ir avīzei uzticīgi. Savukārt klausītāji teica paldies par interesantajiem aizgājušo gadu stāstiem. Tie viņiem atsauca atmiņā piedzivoto laiku, kurā izdarīts daudz labu darbu, izveidojās stipras cilvēciskas attiecības, kas vieno joprojām. ■

Avots: Saldus Zeme

Datums: 29-11-2022

Bibliotēka – vieta informācijai un izaugsmei

Ventspils bibliotēka piedāvā ne tikai plašu grāmatu un citu informācijas avotu klāstū, bet arī dažādus pakalpojumus, iespēju izglītoties, apgūt jaunas prasmes un izmantot bibliotēkā pieejamo tehnisko aprīkojumu un bibliotēkas darbinieku konsultācijas.

Lasāmviela iebkurai gaumei

Ventspils bibliotēkas struktūrvienībās – Galvenajā, Bērnu, Pārventas, Gālpriecīnā. Ventspils Augstskolas un Mūzikas bibliotēkā –, kā arī ārējā apkalpošanas punktā Ventspils slimīcā pieejams plaš grāmatu un citu informācijas avotu klāsts; latviešu un ārziņju autori dailliteratūras darbi, daudzveidīga nozaru un bērnu literatūra. Bibliotēkas plauktos atrodamas grāmatas un periodiskie izdevumi – laikraksti un žurnāli – gan latviešu, gan krievu, angļu, vācu u. c. svešvalodās. Bērnu bibliotēkā un Augstskolas bibliotēkā pieejams arī neliels, bet kvalitatīvs krājums ar grāmatām bērniem ukrainu valodā. Ventspils bibliotēka atgādina, ka Ventspils Augstskolas bibliotēkā pieejama ne tikai studentiem un mācībspēkiem – tajā bez studijām nodergīs literatūras pieejams arī plaš dailliteratūras grāmatu klāsts, un tiek gaidīts ikviens iedzīvotājs. Augstskolas bibliotēkā dibinātais grāmatu klubījus *Impuls*, bet Pārventas bibliotēkas lasītāju klubījus *Book Club* pulcējas angļu valodā lasošie. Informācijai par lasītāju klubību tiem tiksānas reizēm var sekojot līdzi bibliotēkas mājaslapā.

Ventspils bibliotēkas krājums tiek regulāri papildināts ar jaunām un aktuālāko literatūru. Divas reizes mēnesī, ceturtdienās pilkt. 17. notiek grāmatu jaunumapskats – visi interesenti aicināti nākt uz Galveno bibliotēku, kur kāds no bibliotekāriem iepazīstina ar stāstījumu par jaunākajām grāmatām. Nereti jaunās grāmatas ir tik pieprasītās, ka pēc tām veidojās rinda – tājā var iestāties, atnākot vai pievanzot uz bibliotēku vai pašam veicot pasūtījumu bibliotēkas elektroniskajā kopkatkalodā autorizētojas ar savu lietotājvārdu un paroli. Attālinātā piecpakaļā

un paron. Atšķirta pieejā kopkatalogam reģistrētājiem lasītājiem sniedz arī iespēju grāmatas un citus materiālus ērti rezervēt un pagarināt to atdošanas termiņu, nenākot uz bibliotēku. Reģistrētājiem lasītājiem bez maksas ir pieejama 3*id* e-grāmatu bibliotēka.

Ventspils slimnīcā darbojas Galvenās bibliotēkas ārējais apkalpošanas punkts, kur bez medicīnas nozares literatūras, ko izmanto mācīju par Ventspils pilsētu un novadu – vēsturi, ievērojamie novadniekiem, iestādēm un uzņēmumiem u. c. Interesu loks, par ko

Bibliotēka regulāri papildina krājumu ar jaunākajām grāmatām.

Novadpētniecības sektorā tiek meklēta informācija, ir joti plašs – medicīnas vēsture pilsētā, atkritumu apsaimniekošana, pieminekļi pilsētā un novadā, atsevišķu novada pagastu vēsture u. c. Biblio-tēkā var iebsiegt tematiskas uzzīpiņas pieprasījumu un saņemt informāciju par interesējošo tēmu.

Daudzi apmeklētāji izmanto iespēju bibliotēkā gan strādāt, gan gatavot darbus studijām – bez maksas pieejami publiskie datori un internets, tāpat iespējams bibliotēkā uz vietas strādāt, nemot līdzīgi savu datoru un izmantojot pieejamo wi-fi tīklu.

Biblioteka piedāvā izmantonot kopēšanas, drukāšanas, skrēšanas, lāminēšanas, dokumentu iešančas, mācību grāmatu ievākošanas pakalpojumus. Galvenajā bibliotēkā pieejams 3D printeris, ar kuru palīdzību var izdrukāt prototipus, kā arī dažāda izmēra priekšmetus – rotāļietas, suvenīri, rotājumus u. c. lietas dažādās krāsās. Tuvojoties svētkiem, tā ir lieliska iespēja, piemēram, izgatavot piparkūku vai cepumu formu, kādu pasauli varoni, svētku dekoru u. tml.

Mūzikas bibliotēka piedāvā pakalpojumu *Mūzikas instruments mājās* – pašreiz apmeklētājui lietosanai mājās pieejami sintezators, blokflauta, akordeons, kokle un gitāra, bet uz vietas apskatāmī vairāki vēsturiski instrumenti – cītara, mandolina un trompete.

Iespēja apgūt jaunas iemanas

- Mūsdieni strauji mainīgajā pāsaulē, kad komunikācija un sazina-

bilvērtīgi izmantot. Tāj gan senioriem, gan iekburam citam interesantam talkā nāk Regionālais mācību centrs – ar datoriem u. c. tehniku aprīkota mācību klasē, kas ietrodas Galvenajā bibliotēkā. Mācību centra pakalpojumi ir bez maksas – iespējas saņemt gan individuālās konsultācijas tehnoloģiju un e-pakalpojumu jautājumos, gan iesaistīties kādā no Mācību centra piedāvātajām grupu nodarbiņām. Gan grūpas, gan individuāli seniori un citi interesenti apgūst viedtālrunu smieglatiespējas, mācās izmantonēt e-pakalpojumus, interneta banku, rēķinu apmaksu internetā, dažādas saziņas iespējas. Tā, piemēram, viena grupa apgūst viedtālrunu funkciju izmantošanu – telefona programmatūras atjaunināšanu, mobilajiem lietotņu veikala izmantošanu, bilžu galeriju kārtējošo telefonā, mobiļa saziņu lietotnes WhatsApp iespējas u. c. WhatsApp lietošanai viedtālrunī daudziem senioriem ir ļoti noderīga, jo tas ir veids, kā viņi iekšienā sazinās ar saviem bērniem un mazbērniem.

Citas grupas Mācību centrā apgūst darbu ar grafiskā dizaina platformu *Canva*, kurā ērti var veidot dažus vizuālos materiālus – piemēram, infografikas, personalizētuš nākamā gada kalendārus, ar pašu atlasītiem fotoattēliem, tai skaitā bildēm no ģimenes albuma, vai oriģinālās Ziemassvētku apsviekmuma kartītes. Mācību centrā rīkotajā nodarbībā dalībnieki mācās arī, piemēram, izgatavot atstātņus. Mācību dalībniekiem ir iespēja pašiem apgūt skenēšanu, kopēšanu u. c. biroja tehnikas izmantošanu.

erīgu interneta vietņu, internet-
reikalu, tarifu salīdzināšanas
platformu vai biļešu servisa izman-
ošanu u. c.

Interesenti, kuri vēlas iesaistīties sākā no Mācību centra piedāvātām apmācībām, aicināti zvanīt uz Mācību centra tālruni 26063666 vai pieteikties uz vietas Galvenajā bibliotēkā. Tāpat iespējams pieteikties individuālām konsultācijām, kur var uzzināt visu neskaidrā par viedtālrupa, datora un e-pakalpojumu – internetbankas, e-paraksta u. c. – izmantošanu. Konsultācijas var saņemt arī atlaiņāti *Zoom* platformā. Mācību centrs strādā darba dienās no pīkst. 8.30 līdz 17.00.

Mācību centrs nodrošina arī dažādas citas apmācības, pieaicināmon konkrētu nozaru speciālistus — tā, piemēram, nesen notika atālinātais seminārs par kiberdrošību, ko vadīja Informācijas tehnoloģiju drošības incidentu novēršanas institūcijas CERT.LV speciālists. Decembrī sadarbībā ar Ventspils Jauniešu māju Mācību centrā sāksies franču valodas nodarbības — divi brīvprātīgie jaunieši no Francijas piedāvās apgūt gan franču valodas pamatus, gan iepazīstinās ar savu kultūru. Pirmā nodarbība paredzēta 1. decembrī plkst. 17.

1. decembrī plks. 17.
Informācija par Mācību centra piedāvātajiem aktuālajiem kursiem pieejama vietnē *muzīlibatica.lv*, *visitpils.lv*, kur var arī aizpildīt pieteikumu mācībam. Pašlaik var pieteikties tādiem kursiem kā *Datorpirmes senioriem*, *Datubāzes un e-pakalpojumi*, *Infografikas izveides apmācības*, *Pirmai soji «Canva» lietošanā un Individuālās*.

Bibliotēka sadarbojas ar pilsētas izglītības iestādēm, gan vadot dažādus pasākumus un nodarbības skolās un bērnudārzos, gan aicinot bērus un jauniešus pie sevis. Jauns piedāvājums ir iizzinoša nodarbība *Presei pa pēdām. Latvijas avīzniecībai 200*, kurā skolēniem ir iespēja uzzināt par Latvijas preses vēsturi un žurnālistu darbu, kā arī izveidot prezentāciju par savu iztēloto nākotnes redakciju. Tāpat bibliotēka skolēniem piedāvā apmācības, kā mācību procesā pielietot programmas *Kahoot!*, *Quizz*, *Canva*, izmantot bibliotēkas kopatalogu un datubāzi *Letonika u. c.* ■

VENTSPILS BIBLIOTEKA

Avots: Ventas Balss
Datums: 29-11-2022

Aicinām pievienoties Ikšķiles pilsētas bibliotēkas Lasītāju klubam

Dace REMPE,
Ikšķiles bibliotēkas vadītāja

Pēc ieilguša klusuma Ikšķiles pilsētas bibliotēka ar jaunu enerģiju ir atsākusi Lasītāju kluba tikšanās. Tā mērķis – lasīšanas un literatūras popularizēšana un vietējās kopienas pārstāvju ar interesēm literatūrā apvienošana. Ieguvumi no lasīšanas ir neskaitāmi, taču dališanās ar lasīšanas pieredzi, pārrunas par to un viedokļu apmaiņa dod lielāku dzīlumu šim procesam, bagātina lasītāju un paver jaunus apvāršņus. Nereti pēc tam pievēršam uzmanību kādai grāmatai, kurai citādi varbūt pat paimet garām! Nav svarīgi, kādas un cik grāmatu tiek izlasītas mēneša laikā, bet gan vēlme dalīties ar izlašito!

Ir iecerēts tikties katra mēneša pēdējā piektdienā plkst. 10.00 bibliotēkā uz vietas (septem-

bris-maijs). Būs iespēja pirmajiem uzzināt un pierakstīties rindā uz jaunajām grāmatām, bet pārējo tikšanās laiku veltīsim sarunām par un ap grāmatām un ar to saistītām tēmām, plānotas arī tikšanās ar dažādām personībām, konkursi, citas aktivitātes.

Pirmā tikšanās noritēja jau 30. septembrī, kad veltījām laikumam, lai pārrunātu, kādas ir ieceres, un iepazītos. Jau tad bija skaidrs, ka esam noilgojušies ru-

nāt par grāmatām! Otrā tikšanās noritēja 28. oktobrī – to veltījām mūsu novadniekiem, dzejniekiem, rakstniekiem Jānim Plaudim (1903–1952), kuram tajā dienā būtu 119. dzimšanas diena. Ciemos bija ieradusies arī J. Plauža mazmazmeita, žurnāliste, ikšķiliete Tīna Sidoroviča, kura dalījās ar ģimenes fotogrāfijām, stāstiņiem un atnesa J. Plauža gleznu!

Esat laipni aicināti pievienoties! ■

Avots: Savietis

Datums: 29-11-2022

PERSONĪBA ■

HARMONIJĀ AR DABU, KRĀSĀM UN GRĀMATĀM

Demenes pagasta bibliotēka var aplūkot Jelēnu Požarskas gleznu izstādi "Dabas harmonija". Mākslinieces darbi īk pār laikam dodas pasaulē, priejojot skatītājus. Tieši tāds arī esot Jelēnas mērķis – radīt pozitīvas emocijas. "Es vienmēr gleznoju 'ar labu noskaņojumu' un grēbu, lai tas caur gleznām tiktu nodots citiem." Gleznošanu Jelēna apguvusi pašmācības ceļā un atzīst, ka katrs nākamais darbs esot viņas mācību strūnā.

"Skolā man bija joti slīktas atzīmes zīmēšanā. Vidusskoliņi pāsāk sāka rasties interesē; izvilktu no tālā plukta koputējušās krāsās kastes un sāku zīmet. Arceros, ka reiz bija skumjīgi noskapojums un ienāca priņķi uzziņēt asaru. Papēcītu akvareli un zīmēju. Tālāk viss aizgāja pats no sevis," stāsta Jelēna. Studiju laikā apguvusi Daugavpils Universitātē pirmsskolas pedagoģa profesiju, zīmēšanas priekšmets atlājās pavismā citādāk un veicināja jauno aizraušanos. "Kad bija jāzvēlas nākamai profesija, vecākīcim nebija iespējas mani izglītot kaut kura par naudu. Izvēlējoties trīs dažādus virzienus, visos iestājos, bet izvēlējotus budžeta variantu un to nenozēloju, jo visu dzīvi man ir saikne ar bērniem, un šī izglītība ir kā pakāpiens augšup, jo varu sevi realizēt jebkurā jomā," saka Jelēna.

Pēc studijām vija devās apciemot mācīši Londonā un uz laiku tur aizķērās, pabeidza koledžu un paralēli strādāja par guvernanti kādā turīgā ģimenē, ar kuru kopā apceļojuši daudzas pasaules valstis, pabija Amerikā, Itālijā, Francijā,

Grieķijā un cīrijet. Pēc gandrīz trim ārzemēs pavadītiem gadiem tomēr atgriezusies mājās, apprečējās un kļuva par māmiņu diņiem bērniem – meitai Darjai un dēlam Andrejam. Sekoja desmiti gadi savā profesijā, strādājot par skoloņiju Salienas pirmskolas grupu pāsākumā.

Dzīvē notika dažādas pārmaiņas – gan ģimenē, gan darbā, taču viss esot tikai uz labo pusī. Ar vīru Valēnu noripoši Červonkā vecu māju, kurā līdz mantojusī milzīgu bibliotēku. "Saimniecce aizbrauca uz citu pilsētu, nevarēja gemit līdzīgi grāmatu tūkstošus. Grāmatas ir tik daudzveidīgas, tik interesanti pārskatīt. Vecākās ir datētas ar 19. gadsimta beigām," stāsta Jelēna. Viņa pārliecībā, ka tas bijis likteņa pirksts, jo pirms gada sapēmūsi piedāvājumu vadīt bibliotēku Červonkā un Salienē. Piedāvājums bijis negaidīts kā sniegs vasarā, bet joti patīkams, un Jelēna metusies sajā jomā no visas sirds. "Es joti mīlu savus lasītājus. Viņi helākoties brauc no laukiem, iepriekš uzvana, aptautās, vai bibliotēka strādā. Grāmatas nem īlgam laikam, jo bieži braukt nesanāk, dažreiz pat pārlasa tās divreiz."

Jelēnu priečē, ka uz bibliotēku nāk jaunieši un saka, ka viņiem apnīcis internets un vīri vēlas palaist. "Tie ir zelta vārdi. Viņi pasūtu konkrētas grāmatas, ko vēlas lasīt." Turpat blakus ir Salienas vidusskola, bērni bieži ienāk bibliotēkā starpbrīžos vai pēc stundām, lai pakavētu laiku, gaidot skolas autobusu. Bijuši pat gadījumi, kad bibliotēkā meklējusiet vietu paslepties no stundām aizmukusie. "Tas ir joti mīļ, bet nākas sūtīt atpakaļ," smejas Jelēna.

Bibliotēka ir neliela kultūras salīja pagastā, kur notiek arī dažādi pasākumi. Jelēna arī pati te jūtās joti labi, jo ir klusums un miers, pirmie darbi gleznoti ar guasu un

var atslēgties no ikdienu rutīnās. "Esmu ieņēmuši, ka cilvēki, kas lasa, ir mierīgi. Mēs te nerunājam par politiku. Bibliotēka jābūt iemīlpilnai vietai, kur nevienas neizgāž savas dusmas vai viedokli."

Gan savā darba vidē, gan gleznošā Jelēna cēnās ieviest patikamu atmosfēru, vieglumtu un prieku. Daba un ziedi galvenokārt ir tas, kas iedvesmo mākslinieci kerties pie krāsām un otām. Jelēnas darbi ir joti daudzveidīgi, idejas vija simejās no redzētā fotogrāfijas vai ceļojumos, glezno akvareļu, akrila un eļjas tehnikā.

Pirmie darbi gleznoti ar guasu un akvareļiem. Ilgu laiku baidījusies neņem rokās eljas krāsas, jo tās skaita sarežģīta tehnika. Draudzene, kas ir zīmēšanas skolotāja, iedrošināja teikdrama, ka elja ir tikpat kā guaša, tikai vairāk smērējās. Pašlaik Jelēna aizrāvusies ar akrila krāsām un atzīst, ka viņai paverēsies jauna pasaule ar daudzpusīgām iespējām.

Jelēnas gleznes jau pābijūsas vairākās izstādēs, taču izstāde nav viņas pašmārkis. Glezošanā viņai ir kā meditācija, fonā skanot patikamai, mierīgai mūzikai.

Ģimēnē jau visi zina, ka viņu šajā brūnā labāk netraucēt.

Pāris darbi tapuši uz pasūtījumu,

tostarp kāds joti neparatēs gleznojums uz televīzora monitora. Pirms kertas pie darba, Jelēna vispirms izdomā, ko vēlas gleznot, galvenais esot nezaudēt notverto noskaņu, tāpēc attīsti steidzis pie molberta. Jelēna simejās, ka veikalā var ilgi grozīt rokās viena izmēra un ražotāja audeklus, kamēr atrod vienu no vienādajiem, uz kura redz savu nākamo darbu. "Pēc dabas estu slinks cilvēks. Dažkārt, jau no rīta pamostoties, ir vēlme gleznot, bet biežāk sev pati iestāstu, ka sōdīen zīmēšu. Mans vīrs ir galvenais eksperts, jau pēc viņa skatīšana redz, vai darbs izdevies. Valērijš mani ir visi atbalsta un nejauj darbus pārdot, pat piedāvā pats nopirkīt visas manas gleznes, lai tikai neviens neatdou," simejās māksliniece. Jelēna iesaistīs arī dažādos mākslas projektos, jo tas dod jaunu pieredzi, piemēram, šovas Medumos piedalījās piena kannu apgleznošanā.

Radošumu no mammais iemantojusi arī abi bērni. Pašiem gan nepiecieš pacietības sēdēt pie audekla, lai gan skola abiem ir labas sekmes zīmēšanā.

Dēls spēlē akordeonu un apmeklē mūzikas pulcīpu. Savukārt meita savos 12 gados jau pati šuj interesantas tērpas, veido darbus pērļu tehnikā un internetu izmanto dažādu ideju meklēšanai, pati iemācījusies spēlēt gitaru, atradusi bezmaksas mācības internetā, nodarbojas ar teikvando. "Uz Ziemassvētkiem viņa parasti pasūtā neparastas dāvanas – dažādus materiālus radošām nodarbēm. Tad ejū un meklēju mahu malās," teic Jelēna.

Māksliniece pagaidām neatklāj savas turpmākās ieceres, jo katrs nākamais darbs pasāk ir pārsteigums.

Teksts, foto: Inese Minova

Avots: Augšdaugavas Novada Vēstis
Datums: 24-11-2022

Dzīves vērtības izsaka dzejā

Dzejas dienas noslēguma tikšanās Mežvidos

Valentina Novika (pa vidu) vienmēr ir mīļi gaidīta Mežvidos.

Iveta MIEZE

Dzejas dienu noslēgumā Mežvidu pagasta bibliotēkā norisinājās tikšanās ar dzejnieci Valentīnu Noviku. Lai arī viņa nav mežvidiete, bet šī puse Valentīnai tuva, jo te jau ilgus gadus dzīvo viņas bērni – Anita un

Ēriks ar ģimenēm –, kā arī viņas mazbērni. Tāpēc dzejas rakstītāja nekad neatsaka ierasties pie mums ciemos un iepazīstināt ar savu dzeju un prozu, atklāj bibliotēkas vadītāja Inta Nagla.

(Turpinājums 2. lpp.)

Avots: Ludzas Zeme

Datums: 25-11-2022

Dzīves vērtības izsaka dzejā

(Sākums 1. lpp.)

Mežvidos lasītājas labprāt gaida Valentīnu cie-
mos, jo viņas dzeja spēj aizkustināt.

“Mums vienmēr jāatrod laiks,
Kaut piecas minūtes tasitei sapņu,
Lai atbīdītu prom visas problēmas,
Kaut uz mirkli aizietu no ikdienas steigas,”

Tā vienā no dzejas grāmatām raksta Valentīna Novika. Un rudens pēcpusdiena ir tieši tas laiks, kad var sanākt kopā, iedegt sveces dienas pelēcībai uz pleca, paklausīties dzejas vārsmās un vienkārsi pa-
runāt par dzīvi.

Covid ierobežojumu laiks bija savāds, bet rado-
šiem cilvēkiem šajā periodā bija laiks ielūkoties sevī
un radīt ko jaunu. Tā tas bija arī ar Valentīnu. Dzej-
niece iepazīstināja dzejas lasītājus ar projektiem, ku-
ros piedalījusies pagājušo gandrīz 3 gadu laikā. Da-
lība kopkrājumos “Dzejnieka ID”, “Rakstnieka ID”,
“Daudz laimes, Latvija!” un šopavasar iznākusi arī
Valentīnas autogrāmatiņa “Dzīves gadalaiki”.

Dzejniece nolasa arī dažus prozas darbiņus, no
kuriem stāsts par piedzīvojumu ar zirgu Orļiku Va-
lentīnas bērnībā aizkustina tik ļoti, ka visiem sarie-
šas asaras acīs. Bet tas jau ir galvenais – rakstītājam
aizsniegt lasītāja sirds dziļumus ar savu patieso, dzi-
ļo vēstijumu.

Valentīnai ļoti svēta ir viņas ģimene un dzimta.
Viņa ar lielu mīlestību stāsta par saviem vecākiem,
vīru Jāni, kurš vienmēr ir atbalsts, bērniem un maz-
bērniem. Šīs dzīves svarīgākās vērtības Valentīna at-
klāj savā dzejā un vēsta par tām mums un nākama-
jām paaudzēm.

– Dzeja atrāk dažādos laikos. Rakstu par to, kas
mīš un tuvs: dabu, pilsētu Rēzekni, ko jau ilgus ga-
dus saucu par savām mājām, tuviem un mīliem cil-
vēkiem, atmiņām un cilvēka dzīves vērtībām, – stās-
ta Valentīna. Katram dzejolim Valentīna pieraksta ne
vien datumu, kad tas radies, bet arī laiku.

Klausoties Valentīnas dzejā, šķiet, jā, arī mēs to
saskatām, izjūtam, esam piedzivojuši, tikai nepro-
tam izteikt tik vienreizīgos un vienkāršos vārdos.

Dzejniece katram šī pasākuma dalībniekam dā-
vina savu grāmatiņu “Dzīves gadalaiki”. Un dažas
aizsūta pat draugu draugiem, kuri nav varējuši ie-

Dzejniece savas dzīves vērtības atklāj dzejā
nākamajām paaudzēm.

rasties. Bet Mežvidu bibliotēka savos krājumos ie-
gūst ne vien Valentīnas autogrāmatu, bet arī kop-
krājumus: “Dzejnieka ID”, “Rakstnieka ID”, “Daudz
laimes, Latvija!” Dzejniece ir apbrīnojama kā cilvēks
– dāsna, sirdsgudra, patiesa, atklāta.

– Katra tikšanās ar radošiem cilvēkiem, manu-
prāt, ir kā pērlu iegūšana. Šīs “pērles” ir dārgākas
par zeltu, jo glabā sevī šo cilvēku dvēseles pārdzīvo-
jumus: priekus, skumjas, mīlestību, gudrību, dārgas
atmiņas. Valentīna nebaidās atklāt savu dvēseli, viņa
dalās dārgākajā, kas viņai pieder – Dieva dotajā ta-
lantā darīt bagātus un laimīgus citus, kuri var lasīt
un klausīties viņas dzejas vārsmās. Paldies, Valentī-
na, un lai top jauni dzejoli! – vēl I. Nagla.

Dzejolis “Mūsu gadi” no dzejnieces dzejas grāmatas:
Ar gadiem mēs nepaliecam jaunāki,

Toties dvēseliski bagātāki gan.

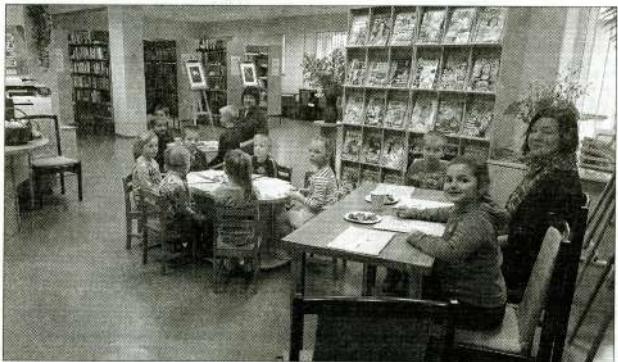
Visu saprotam un piedodam.

Arvien vairāk cienām vienkāršību, mieru,
Atšķiram graudus no pelavām.

Nepievēršam uzmanību mulķībām, sīkumiem.
Redzam dzīvi ne tikai baltās un melnās krāsās,
Protam atšķirt krāsas un toņkārtas.

Ejam pa dzīvi, neliecot muguru,
Un izvēlamies sev tikai uzticamus draugus.
Jaunība īr palikusi aiz pagrieziena...

Mēs it kā tie paši un tomēr nē,
Cēlā esam daudz ko zaudējuši,
Un arī guvuši tomēr daudz ko... □

MĀRĪTES UN BITĪTES gatavībā ļerties klāt rudens darbiem.

Salnas mēnesis Naukšēnu pagasta bibliotēkā

Tā kā novembris šajā gadā iesākās neparasti silti, bez salnām un sala, tad uz bibliotēku paspēja atlidot *Mārītes un Bitītes*. Tā saur pirmsskolas grupas Naukšēnu vidusskolā, lai pēc rudens darbiem vēlreiz atkārtotu – ko darām rudeni? Nodarības laikā ar dejas solēni ieslojām rudeni, mazie pirkstīji apliečēja rudens

koku, austīpas noklausījās pasaku «Kā kokiem izgāja», aizraujošās sacensības pupiņu šķirošanā un paslēpes spēlējā dažādi dārzēji, kuri bija jāatrod plašajā bibliotekas telpā. Bibliotēku piepildīja bērnu čalas un prieks par paveiktajiem darbiem.

3. novembra vakarā uz bibliotēku celu-

mēroja krietus apmeklētāju pulciņš, lai ar pastāvumu vadītu, aktieri, humoristi un TV personību Valteru Krauzi. Šajā vakarā viņš lika vairāk pasmaidit par sevi, savu pieredzi, neveiklām situācijām un notikumiem, kurus pats izdzīvojis, bet aizmirst nevar. Klausītājiem tika atklātas detaļas, kas televīzijas skafītājiem parasti paliek noslēpumā. Arī mūsu dzīvē ir bijuši dažādi interesanti atgādījumi, bet tos jāmāk pasniegt tā, lai smaids no klausītāju sejām nepazustu visu tikšanās laiku un vēl ilgi pēc tam. To aktieris Valters Krauze prot. Tas ir dabas dots talants. Viņa humors ir asprātīgs un labestīgs. Kā atzist mākslinieks, neviens vijam neko tāpat vien nav devis. Ir bijuši gan labāki, gan sliktāki laiki. Šobrīd viņš savu miera ostu atradis Siguldā, paša uzceltajā mājīnā, kur viņu sagaida suni Bella un Melnīns.

Novembrī bibliotekās notiek Ziemeļvalstu literatūras nedēļa. Šī gada tēma «Daba ziemelvalstīs», 9. klases audzēkņi lasīja fragmentus no Patrika Svensona grāmatas «Zuša evaņģēlijjs». Noklausoties bibliotekāres sagatavoto stāstījumu un izlasot fragmentus no grāmatas, viņi uzināja daudz interesa par noslēpumaināko zivi pasaule – zutu. Savukārt 4. klases skolēni iepazīnās ar brīnišķīgi ilustrētu grāmatu «Ja tu satiec lāci?», kas ir divu ziemelvalstu autoru kopdarbs. Šeit

tikšanās ar lāci atveidota ar rotājīgu no-pieņību. Neliels ieskats arī zvērkopas Velgas Vitolas sarakstītajā grāmatā par lācenīti Ilzīti.

Lasot skalji, noteicošais ir nevis izlasītā materiāla daudzums, bet gan lasīšanas kvalitāte – izlasī bez kļūdām, skaidri un skaisti. Ja to darām reti, tad tas sagādā grūtības.

Visus mēnesi bibliotekās apmeklētājus priece valmierieš Jāņa Ozola fotozīstāde «Mirklis dabā». Fotografēšana ir viens no Jāņa Ozola valaspriekiem. Diemžēl šobrīd tam atliek maz laika, jo viņš brīvajos brīžos darbojas brīvprātīgajā grupā «Savvaļas bites» – izmantojot 3D printeri, rāzo plastmasas detaļas (dronu astītes), kas tiek sūtītas Ukrainas armijas vajadzībām.

7. decembrī ziemu un Ziemassvētkus ieskandināsim kopā ar dziedeošo Ziemeļu ģimeni, lai silti ir ne tikai zemei, ko klāj sniega sega, bet lai tiek sasildītas arī mūsu sirsniņas.

Visu decembri apmeklētāji varēs aplūkot izstādi «Mazo pirkstīju darbi», kur savu prasmi un varēšanu rādīs pirmsskolas vecuma bērni.

Lai visiem cerīgs, sirsniņš un pārsteigumiem pilns Ziemassvētku gaidīšanas laiks!

Sarmīte Praudiņa,
Naukšēnu pagasta bibliotekās vadītāja

Avots: Druva

Datums: 01-12-2022

LGB darina adventes vainagus

Tuvojoties Ziemassvētku gaidīšanas laikam, vairākvieta novadā – bibliotēkās, sabiedriskajos centros – norisinājās adventes vainagu un svētku dekoru darināšanas darbnīcas, aicinot tajās piedalīties ikvienu interesentu. Trešdienas vakarā tāda bija sarīkota arī Limbažu Galvenajā bibliotēkā (LGB). Klientu apkalpošanas centra vadītāja Zane Balode uzsvēra, ka ar radošo nodarbiņu vēlējušies radīt svētku sajūtu sev un citiem. – *Kopā ar kolēgi Ievu bijām mežā, lai sagādātu izejmateriālu nodarbiņai – priežu un eglu zarus. Jau tas man radīja tādu Ziemassvētku darbošanās prieku. Jauki, ka sagaidījām cerēto nodarbiņas apmeklētību. Ap 10 cilvēkiem varējām uzņemt, un visas vietas diezgan ātri aizpildījās,* – teica Z. Balode.

Adventes vainagu darināšanas pamatprincipus ierādīja Lādezebra bibliotēkas vadītāja Valēntīna Kukule. Lai arī mūsdienās vainagu uztveram lielākoties kā rotājumu un skaistu dizaina priekšmetu, tomēr V. Kukule atgādināja, ka tā izceļsmē sakņojas kristīgajās tradīcijās, un katrai no svecēm, kas vainagā tiek idegta, ir sava simboliskā nozīme. Trīs no svecēm bija violetas jeb purpuriskanas, ceturtais rozā, dažkārt Ziemassvētku vakarā dedza arī piekto – balto – sveci. – *Pirmā simbolizēja cerību. To sauca par Pravieša sveci, pieminot praviešus, kas paredzēja Kristus dzimšanu. Otrā bija ticības jeb Betlēmes svece, kas atgādināja par Marijas un Jāzepa ceļu uz Betlēmi. Trešo dedza rozā – ganu – sveci, vēstot par prieku, ko gani sajuta, uzzinot par Jēzus atnāšanu. Pēdējā bija enģeļu svece, un tā simbolizēja*

Trešdienas vakarā Limbažu Galvenajā bibliotēkā valdīja īsts Ziemassvētku gaidīšanas noskaņojums, gaisā vīrmoja skuju smarža un priečīgas par paveikto bija gan nodarbiņas rīkotājas, gan dalībnieces

miera vēsti, ko nesa enģeļi, dziedot par Jēzus piedzimšanu.

Pēc tam visas sanākušās nodarbiņas dalībnieces kērās pie savu vainagu darināšanas. Pamatnei jāizveido vēlamā liebuma aplis no klūgām vai vīnstīgām, tas jānostiprina un bagātīgi jāuzpolsterē ar sienu, to kārtīgi pietinot ar izturīgu auklu. Limbažniece Inīta France atzina, ka tieši to vēlējusies iemāctīties. – *Vainagus esmu veidojusi, bet ne no paša sākuma. Parasti nopērku jau gatavu pamatnīti, un tad jau tas ir daudz vienkāršāk. Šodien gribēju izmēģināt, kā gatavot no paša sākuma. Nekas sarežģīts tas nav. Arī Justīne Liepa stāstīja, ka adventes vainagu mājas rotāša-*

nai gādā katru gadu, bet ne vienmēr tas ir pašas gatavots. – *Protams, savs ir savs, tā ir cita sajūta. Tāpēc, kad uzzināju, ka notiks šāda radošā nodarbiņa, tai pieteicos. Savukārt Diāna Petrikova šo Ziemassvētku rotājumu allaž gatavo pati, turklāt dažreiz piešķir tam pavismā neierastu formu. Pērn tapusi mašīna. – Man ir daudz mazbērnu, viņiem bija prieks. Arī šodien uz nodarbiņu atmācu kopā ar mazmeitu. Paldies bibliotēkas meitenēm, kas šo ir sariņkojušas, jo šī darbošanās patiešām radīja Ziemassvētku gaidīšanas prieku,* – atzina limbažniece.

Aigas VENDELINĀS-ĒKES
teksts un foto

Avots: Auseklis

Datums: 29-11-2022

Bibliotēkā – adventes vainagu izstāde

Decembri Alūksnes novada bibliotēkā skatāma alūksnietes Ineses Friednieces darināto adventes vainagu izstāde, kas gada tumšakajā laikā gaidot Ziemassvētkus, ikvienu bibliotēkas apmeklētāju aicinās spert soli tuvāk gaismai.

"Tas ir mani hobījs, relaksācija, iespēja "ieslēgt" gaidīšanas svētku sakumu, radīt prieku sev un citem. Neizniekot laiku pie televizora, bet atpūtināt galvu, domāt gaišas domas, darīt gaišus darbus, radīt krāsu prieku, darbināt pirkstus, nedomāt par darbu un citām problēmām," saka krāšņo adventes vainagu autore un piebilst, "manā uztverē svētkiem jābūt krāšņiem, jāmirdz. Tagad ir gads tumšākais laiks, labi, ka šogad to gaišaku dara uzsingušais sniegs. Bet ir gadi, kad adventes nedēļas bijūs ar tumšiem ritiem un vakariem bez sniega. Kāpēc lai gaidīšanas svētkus nepadarītu mirdzošām arī ikgienē?"

Pirmos adventes vainagus vīpa darinājusi sev, bet pēc tam jau bērniem, kaimiņiem. Ineses darinātie adventes vainagi Ziemassvētku

BIBLIOTĒKĀ decembri apmeklētājus priecēs krāšnie adventes vainagi, ko darinājusi Inese Friedniece.

gaidīšanas laikā rotājuši mājas kāpņu telpas. Un tad jau sekōjuši lūgumi no pazīnām, kuri velējušies saņēmāt mājas tieši viņas darinātus adventes vainagus.

Sekojojot teicienam "Taisi ratus ziemā, ragavas – vasarā", Inese materiālus adventes vainagiem vāc un krāj jau vasarā, šajā nodarbē iesaistot arī mazbērnus. "Braucot pa ce-

ju, jau redzu, kur jāapstājas un kas noder," saka vīna.

Ikdienā I. Friedniece strādā valsts akciju sabiedrībā "Latvijas autoceļu uzturētājs". "Strādāju pie

datora, acis visu laiku pievērstas datora ekrānam, tādēļ adventes vainagu darināšana man ir atslodze," teic I. Friedniece.

Teksts un foto: Dace Plaude

Avots: Aluksnes un Malienas Ziņas

Datums: 02-12-2022